

NYHEDS
UGEN

Tema:
SANDHED OG LØGN

- Konkurrence for 6.-10. klasse.
- Vind 5 x 10.000 kroner.
- Lav avis eller webavis.
- I uge 38, 39, 40, 41, 43, 44, 45 eller 46

www.aiu.dk

AVISEN I
UNDERVISNINGEN

Indholdsfortegnelse

Velkomst	3
Overblik over Nyhedsugen	4
Introduktion	5
Nyhedsugen trin for trin	6
I god tid før Nyhedsugen	6
Tilmeld klassen	6
Forbered klassen, PLC, kollegerne, ledelsen og forældrene	6
Få styr på it-forhold	6
Op til Nyhedsugen	7
Vis klassen slutmålet	7
Deltag i webinar	7
Undervis i journalistik	7
Lav klassens medieprofil	7
Sæt jer ind i vurderingskriterierne	7
Få styr på regler for ophavsret	7
Smugstart med et redaktionsmøde	7
Under Nyhedsugen	8
Fordel roller	8
Omdan klassen til redaktion	8
Bevar overblikket	8
Vejled	8
Efter Nyhedsugen	9
Udgiv avisen	9
Få efterkritik	9
Evaluer med klassen	9
Spørgsmål og svar	10

2019

NYHEDS UGEN

AVISEN I UNDERVISNINGEN

Gratis adgang til 25+ e-aviser i uge 38-46

Alle skoler med en klasse, som deltager i Nyhedsugen 2019, får adgang til Avisportalen. Her kan I bladre i Berlingske, B.T., Weekendavisen og en vifte af andre aviser fra hele landet tyve år tilbage i tiden og frem til den seneste udgave. Log ind med uni-login på aiu.dk/avisportal

Kontakt os

Du kan få fat i Avisen i Undervisningen på aiu@berlingske.dk, aiu.dk/kontakt eller Facebook. Vi svarer inden for 24 timer og som regel også hurtigere.

Velkomst

2019

NYHEDS
UGEN

Kære lærer

Som chefredaktører for Berlingske, er det en stor fornøjelse at kunne invitere alle skoler i hele landet til den årlige konkurrence i 6.-10. klasse om at lave den bedste avis eller webavis.

Årets tema er Sandhed og løgn. Det er to universelle begreber, men på en nyhedsredaktion i en digitaliseret medieverden også helt konkrete størrelser, som vi forholder os til i vores daglige arbejde. Hele tiden.

Derfor lyder vores udfordring til eleverne: Gå i både dybden og bredden - højden og længden med de to begreber. Sandhed og løgn.

Som journalister er vi på redaktionen naturligvis optagede af de mange medievinde, man kan lægge på temaet. Men vigtigere for os er det, at eleverne bruger temaet som deres eget og viser os, hvad de kan få ud af arbejdet med begreberne. Elevernes vinkler på begrebet. Hvordan de vil lave en avis. Med hvilke virkemidler de fortæller deres historier. Hvad de vil fortælle verden omkring dem.

Alt det glæder vi os til at finde ud af, når vi i dommerkomitéen skal uddele de 5 x 10.000 kroner stiller på højkant som præmiesum.

God arbejdslyst

*Mette Østergaard og Tom Jensen,
chefredaktører på Berlingske*

5 x 10.000 kroner - her er vinderkategorierne 2019

Kategorier 2019	Trykt avis	Webavis	Z-faktor
6.-7. klasse			
8.-10. klasse			
Fælles			

Det er en god idé at tale bedømmelseskriterierne for de relevante kategorier igennem med eleverne. Find dem på aiu.dk/kriterier

Overblik over Nyhedsugen

2019

NYHEDS
UGEN

I skematisk form kunne Nyhedsugen se sådan ud. I lærervejledningen bliver forløbet grundigere forklaret. Få overblik med denne didaktiske drejebog.

HVAD?	HVORNÅR?	HVORDAN?	HVORFOR?
Tilmeld klassen.	Senest 1/9.	Med UNI-login på aiu.dk	Så du kan fortælle klassen, at I er tilmeldt konkurrencen.
Undervis i journalistik	Inden Nyhedsugen	Brug Mediehåndbogen på www.aiu.dk . Find færdige forløb på aiu.dk/forlob og aiu.dk/powerpoint	Eleverne er intuitive eksperter på de sociale medier, men næppe på de journalistiske nyhedsmedier.
Tag hul på temaet.	Inden Nyhedsugen eller mandag morgen i selve Nyhedsugen.	Tag afsæt i videoen på aiu.dk/kickstarter . Brainstorm både individuelt, i grupper og sammen i hele klassen. Opret idébank på planche, i fælles online dokument, i Facebook-gruppe, Padlet eller lignende.	En vellykket idéudviklingsfase smitter af på resten af forløbet. Elevernes originale idéer er vigtige, fordi de giver ejerskab til projektet. Tid til idéudvikling er godt givet ud, da klassen senere risikerer at strande på manglende inspiration.
Tjek teknikken	Inden Nyhedsugen	Læs om mulighederne på aiu.dk/lav-avis og få hjælp af PLC. Nedsæt en gruppe blandt eleverne, som har styr på teknikken.	Valg af redigeringsprogram og cms-system smitter af på formidlingen af journalistikken. Derfor skal der være tid til afprøvning og drøftelser om design, funktionalitet m.v.
Fordel roller	Inden Nyhedsugen eller mandag morgen i Nyhedsugen.	Eleverne kan fx som skriftlig hjemmeopgave skrive ansøgninger til de forskellige 'stillinger' på redaktionen: Redaktør, journalist, fotograf, webdesigner ...	Ikke alle elever kan nå at prøve de samme funktioner i løbet af Nyhedsugen. For at komme i mål må klassen arbejde sammen og udnytte hinandens kompetencer.
Lav klassens medieprofil	Inden Nyhedsugen eller mandag morgen i Nyhedsugen.	Klassen aftaler hvem jeres målgruppe er og hvilken type nyheder, I vil udgive. Læs mere på aiu.dk/medieprofil	Det er vigtigt at have en journalistisk profil, så eleverne arbejder i den samme retning og giver resultatet et fælles udtryk.
Vejled	Før, under og efter Nyhedsugen.	Indlæg deadlines undervejs i forløbet, som passer med din egen mulighed for at vejlede. Opret et forum eller en Facebookgruppe til korte spørgsmål undervejs.	Det skal være elevernes avis, men de har brug for støtte til at overholde deadlines m.v. Nogle elever kan vejlede hinanden, men det er læreransvar, at det sker ud fra de journalistiske fagbegreber, som eleverne er blevet undervist i.
Aflever	Senest fredag kl. 17 Nyhedsugen.	Aviser til tryk skal uploades som pdf. Webaviser afleveres som adressen på en hjemmeside. Begge dele sker på aiu.dk/min-side .	En hård deadline øger den pædagogiske intensitet i forløbet og bidrager til det autentiske billede af stemningen på en nyhedsredaktion.
Evaluer	1-2 uger efter deadline	Med afsæt i klassens produkt og den efterkritik, I modtager fra Berlingske.	Klassens evne til at arbejde sammen bliver lakmustestet i Nyhedsugen. Og det faglige arbejde med journalistik og medier står sin prøve i praksis.

Introduktion

2019

NYHEDS
UGEN

I mere end 20 år har op til 30.000 elever årligt i uge 44 lavet avis. Fire A3-sider fyldt med journalistik – tekster, billeder og grafik. Fredag eftermiddag er stemningen på kogepunktet. Hvem skriver lederen? Er der læst korrektur? Når vi det inden deadline?

I konkurrence med klasser over hele landet, har eleverne prøvet sig selv og klassens samarbejde af i roller som journalister, redaktører, fotografer, layoutere og korrekturlæsere. Produktet har været en trykt avis.

Men allerede i 1990'erne begyndte dagbladene at udgive nyheder på nettet. I 2013 skiftede konkurrencen navn fra Skriv til Avisen til Nyhedsugen. Og i 2019 overtog Berlingske projektet fra brancheorganisationen Danske Medier.

Kampagnen handler stadig først og fremmest om journalistik. Men navneskiftet markerede, at klassen i Nyhedsugen også kan lave en webavis i stedet for den traditionelle avis. Siden er konkurrenceperioden udvidet, så lærerne nu selv vælger, i hvilken af ugerne 38, 39, 40, 41, 43, 44, 45 eller 46 klassen skal lave sin avis eller webavis.

LærIT er med og giver adgang til SkoleBlogs for at gøre det teknisk nemt for eleverne at producere en webavis, hvad omtrent halvdelen af klasserne vælger at gøre. Har skolen ikke licens, tilbyder LærIT gratis prøveperiode til deltagende skoler. Og vi holder webinarer i undervisningstiden, så I kan komme i gang med at udgive nyheder i alle digitale formater.

For de klasser, som fokuserer på den trykte avis, er der også hjælp at hente. På aiu.dk/lav-avis kan eleverne downloade professionelt udviklede design-skabeloner i A3. De findes til DTP-programmerne Publisher og Scribus. Skabelonerne findes ikke til LucidPress, som på nogle skoler er det foretrukne layoutprogram, men man kan nemt kigge efter og dermed få glæde af skabelonerne eller simpelthen uploade dem.

Vi foreslår at I udnævner en gruppe elever som layoutgruppe og sammen med fx it-vejlederen lader dem teste, hvilken løsning der passer bedst på jeres skole – både rent teknisk og hvad angår klassens præferencer som brugere.

I denne lærervejledning finder du som lærer de vigtigste oplysninger om konkurrencen. Find ud af mere og stil eventuelle spørgsmål på aiu.dk/kontakt eller på vores Facebook-side. Men spørg først lokalt på det pædagogiske læringscenter – skolebibliotekarerne har gennem mange år ude på skolerne hjulpet med alt det praktiske og her ligger der oftest uvurderlige erfaringer gemt til kollegial deling. I 2018 kom også Danmarks it- og medievejlederforening med i samarbejdet. It-vejlederen er også en helt naturlig fagperson at inddrage i projektet.

Nyhedsugen trin for trin

I god tid før Nyhedsugen

Nyhedsugen er et stort projekt at kaste sig ud i. En væsentlig faglig og pædagogisk styrke ligger i, at hele klassen skal arbejde sammen om at et fælles produkt af høj kvalitet. Og det kommer ingen let til.

Denne lærervejledning indeholder en beskrivelse af, hvordan forløbet kan se ud. Næppe to lærere kører det nemlig helt ens.

Tilmeld klassen

Inden 1. september skal du tilmelde klassen på aiu.dk. Vælg om I vil aflevere en avis til tryk eller en webavis. Valget kan ændres frem til deadline.

Forbered klassen, PLC, kollegerne, ledelsen og forældrene

Brug den korte videohilsen på aiu.dk/kickstarter til i god tid at underrette bredt om jeres deltagelse i Nyhedsugen. I videoen introducerer Berlingskes chefredaktør Mette Østergaard eleverne til projektet og de grundlæggende værdier, der ligger under. Brug den til at tale klassen om, hvorfor journalistik er vigtigt for samfundet og at arbejde med i skolen. For de voksne omkring klassen er det vigtigt på forhånd at vide, at I kaster jer ud i et stort projekt, som kan kræve støtte og fleksibilitet fra deres side.

Lærer-til-lærer

To lærere som har haft succes med deres klasser i Nyhedsugen, har beskrevet og delt deres undervisningsforløb til fri afbenyttelse. Find dem på aiu.dk/forlob og aiu.dk/powerpoint

Få styr på it-forhold

Hvad enten klassen producerer en trykt avis eller en webavis, er det godt at være på forkant med teknikken. Det behøver ikke at være læreren, som har styr på it-redskaberne. Opgaven kan ligge hos en it-patrulje af elever eller PLC: *Nogen* skal kende de programmer, I skal bruge.

Læs mere på aiu.dk/lav-avis

Op til Nyhedsugen

2019

NYHEDS
UGEN

1

Vis klassen slutmålet

Hvor skal vi hen og hvad forventes der egentlig af os i Nyhedsugen? På aiu.dk/galleri kan I se tidligere års vinderaviser som meget konkret inspiration til, hvad projektets mål er.

2

Deltag i webinar

Som optakt til Nyhedsugen, kan du tilmelde klassen et live webinar, hvor de allermest grundlæggende begreber i journalistikken bliver gennemgået. Læs mere på aiu.dk/webinar

3

Undervis i journalistik

Kan I finde tid til det inden Nyhedsugen, er det en god idé at undervise i medier og journalistik. På aiu.dk/undervisning ligger der ressourcer og forslag til forløb, så du som lærer selv kan tilpasse undervisningen efter niveau og tid til rådighed.

4

Lav klassens medieprofil

I skal ved deadline sammen med avisen eller webavisen aflevere klassens 'medieprofil'. Den beskriver, hvilken type nyhedsmedie klassen har besluttet at producere til hvilken målgruppe. Profilen er god at lave på forhånd, så alle i klassen bevidst arbejder i samme redaktionelle retning. Undervejs kan man eventuelt justere den, som arbejdet skrider frem. Læs mere på aiu.dk/medieprofil

5

Sæt jer ind i vurderingskriterierne

Vurderingskriterierne i konkurrencen er vigtige at kende på forhånd. De er formuleret ud fra virkelighedens verden på redaktionerne. Samtidig sætter de en mediedidaktisk ramme for projektet. De er formuleret kort og koncist, så det er en god idé at bruge tid sammen med klassen, indtil alle har forstået dem. Læs mere på aiu.dk/kriterier

6

Få styr på regler for ophavsret

Klassens elever skal have ophavsret til alt det indhold, I udgiver. Billeder, tekst, illustrationer, video, lyd ... Eleverne må altså ikke kopiere andres værker, fx fra internettet eller trykte udgivelser. Læs mere på aiu.dk/ophavsret og forklar eleverne vilkårene.

7

Smugstart med et redaktionsmøde

Det kan være svært i selve Nyhedsugen, at få lagt aftaler med kilder til interviews og fotografering på plads. I kan med fordel holde et redaktionsmøde en uges tid inden I begynder for alvor. Lav brainstorm på temaet og find ud af, hvilke kilder I har brug for at tale med for at lave forhåndsftaler i deres kalender.

Under Nyhedsugen

2019

NYHEDS
UGEN

De fleste klasser rydder skemaet i den uge, de har tilmeldt sig Nyhedsugen. Der kan være forhold som gør, at man trækker projektet ud over en længere periode med mindre intensitet. Men selve produktionen af klassens avis eller webavis, er normeret til en uge.

1

Fordel roller

Nogen foretrækker at fordele rollerne inden Nyhedsugen, men der kan være god energi i først at fordele rollerne mandag morgen. Eleverne kan have skrevet ansøgninger forinden. Det fælles arbejde med ideudvikling og research kan man godt foretage inden rollerne bliver fordelt. Typiske roller: Journalist, fotograf, grafiker, redaktør, tegner, korrekturlæser, IT-ansvarlig.

2

Omdan klassen til redaktion

I Nyhedsugen er klasseværelsets almindelige funktioner ophævet og I skal arbejde sammen som en redaktion. Begynd dagen med et redaktionsmøde, hvor I aftaler hvem der gør hvad og hjælper hinanden med at finde kilder, forberede interviews, diskutere vinkler, uddelegere grafiske opgaver og fotografering.

3

Bevar overblikket

Det bliver for omfattende i detaljer her at beskrive alle journalistikkens delelementer. Det bedste råd de fleste lærere giver videre fra deres erfaringer med Nyhedsugen synes at være: Bevar overblikket. Det er umuligt at styre processerne ned i detaljen, hvilket heller ikke er i projektets ånd. Hvis klassen er grundigt forberedt og ved, hvad de skal, handler det som lærer om at bevare overblikket og sørge for at holde den fælles retning på projektet.

4

Vejled

Nyhedsugen stiller høje faglige krav til eleverne, som naturligvis har brug for vejledning efter niveau og evner. En struktur kan være, at første modul og sidste modul på dagen går med overblik og projektstyring. Ind imellem er der så mulighed for individuel vejledning. Sørg for at vejledningen tager udgangspunkt i de fælles elementer, I har gennemgået: Klassens medieprofil, bedømmelseskriterierne, arbejdet med journalistiske genrer og aftalerne på redaktionsmøderne.

Efter Nyhedsugen

2019

NYHEDS
UGEN

Nyhedsugen slutter senest fredag klokken 17, men det er jo først i det øjeblik at avisen bliver udgivet, at den bliver relevant for sin målgruppe.

1

UDGIV AVISEN

Sørg for at andre end klassen selv og Berlingske ser avisen. Det kan være resten af skolen, forældrene, kommunens kommunikationsafdeling eller den lokale ugeavis. Sørg også for at de kilder, som optræder i avisen modtager et eksemplar.

2

FÅ EFTERKRITIK

1-2 uger efter deadline modtager klassen sin efterkritik fra en journalist eller redaktør på Berlingske. Den rummer en vurdering af hvordan klassen har levet op til de enkelte bedømmelseskriterier og en kort tekst med konkret ris, ros og kommentarer.

3

EVALUER MED KLASSEN

Klassens egen oplevelse af Nyhedsugen er naturligvis mindst lige så vigtig som den efterkritik, I modtager fra Berlingske. Nyhedsugen kan lære eleverne en masse om deres evner til at arbejde sammen, ligesom den kan perspektivere og kvalificere en samtale om elevernes medieforbrug.

AVISEN I UNDERVISNINGEN

Gode råd til klassen

1. Overhold aftaler og tidsfrister
2. Skriv om mennesker, deres oplevelser, holdninger, følelser og forstand på årets emne
3. Brug helst to kilder i samme historie – for og imod, hvis nogen er uenige
4. Det skal være rigtigt, hvad I skriver (opdigt aldrig personer eller oplysninger)
5. Lad være med at skrive, hvad du selv mener i de almindelige artikler
6. Overskriften skal selv fortælle historien og give læseren lyst til at læse artiklen eller se videoen.
7. Præsenter jeres kilder med fornavn, efternavn og stilling
8. Skriv billedtekster og fortæl, hvem der er på avisens billeder, og hvem der har taget billedet
9. Giv den bedste historie og det bedste foto de bedste pladser og den bedste opsætning
10. Hvis du citerer tekst fra andre, så vær tydelig og angiv kilden i din artikel

Spørgsmål og svar

? **Almindelig uge eller projektuge?**
Arbejdet i Nyhedsugen lægger op til samarbejde mellem klassens lærere - i de ældste klasser også lærerne i relevante valgfag. Hvis et samarbejde ikke kan lade sig gøre, er det en overvejelse værd at gennemføre ugen som en projektuge.

? **Hvad er fire a3-sider?**
Avisen skal være på i alt fire sider i A3-format. Det betyder, at der skal være fire sider med tryk på. En forside, to sider inde i avisen og en bagside. Den enkelte klasse kan selv afgøre, hvor meget den vil gøre ud af tryk og samling af siderne.

? **Hvor meget bliver vurderet?**
Mens antallet af A3-sider sætter sin naturlige begrænsning, er der i princippet mulighed for uendeligt indhold i webaviser. Men dommerne i konkurrencen kan ikke overkomme at gennemgå alt. Derfor orienterer de sig i de indsendte materialer med en mediebrugers øjne, men med en professionel indsigt. Hvis de bærende historier, prioriteringen og layoutet ikke fungerer, risikerer man altså at miste sin læser, ganske som i virkelighedens verden.

? **Må der være annoncer?**
Der må være annoncer i klassens avis. Men overvej nøje, hvilke typer annoncer og hvor meget de fylder i forhold til det redaktionelle stof, som er det absolut væsentligste i konkurrencen.

? **Får man et trykt eksemplar af avisen?**
Nej, hvis man har tilmeldt sig kategorien trykt avis, skal man selv printe den, hvis eleverne fx skal have den med hjem. Man afleverer den til konkurrencen som pdf-fil på aiu.dk

? **Må avisens sælges uden for skolen?**
Klassen kan sælge konkurrenceavisen, hvis den indeholder tekst og billeder, som klassen selv har produceret.

? **Får klassen en tilbagemelding?**
Alle klasser modtager bedømmelse og efterkritik fra en journalist eller redaktør på Berlingske.

AVISEN I UNDERVISNINGEN

Berlingske
Pilestræde 34
1147 København K

www.aiu.dk www.facebook.com/nyhedsugen

